

ALBERT EDELFELTIN KOULUN VALINNAISAINEOPAS

LUKUVUOSI 2026-2027

Sisällysluettelo

Miten valita valinnaisaine?	2
Tärkeää tietää valintaa tehdessä	3
Valinnaisaineiden vaikutuksesta jatko-opintoihin	3
Valinnat 8. luokalle	4
8. luokan kurssikuvaukset	7
Valinnat 9. luokalle	16
9. luokan kurssikuvaukset	18

Miten valita valinnaisaine?

Valinnaisaineet ovat monelle oppilaalle lukujärjestyksen mieluisimmat oppitunnit. Valintoja kannattaa pohtia usealta eri kannalta.

Oma kiinnostus

Motivaatio on perustana opinnoissa menestymiselle ja opiskelun ilolle. On tärkeää, että valitset valinnaisaineen oman, ei kaverin kiinnostuksen mukaan. Suunnittele omaa tulevaisuuttasi ja tee itsenäisiä valintoja!

Monipuolisuus

Valintoja tehdessä kannattaa pohtia myös lukujärjestyksen monipuolisuutta. Mieti, saatko tarpeeksi harjoitusta jossakin asiassa jo vapaa-ajalla. Tarvitset elämässä monenlaisia taitoja.

Hyöty

Valinnaistunneista saat hyötyä elämääsi! Hyöty voi ilmetä esim. kohonneena kuntona, soittotaitona tai yleisen kouluviihtyvyyden lisääntymisenä. Valinnaisaine voi auttaa sinua suuntautumaan jatko-opinnoissasi ja harrastuksissasi.

Menestyminen

Aiempi koulumenestys kannattaa ottaa huomioon ylimääräisiä kieliä valitessa. Jos kielten opiskelu on sinulle tällä hetkellä haasteellista, ei kannata valita enää useampaa kieltä.

Tutustu valintaohjeisiin ja valinnaisaineiden kuvauksiin huolella. **Kun valitset valinnaisaineen, sitoudut myös sen opiskeluun.** Vaihdaminen kesken lukuvuotta on mahdollista vain terveydellisistä syistä. **Valinnat tehdään oppituntien aikana opinto-ohjaajan opastuksella viikolla 5.** Lisätietoja ja ohjeita valintatilanteeseen saat opinto-ohjaajalta.

Tärkeää tietää valintaa tehdessä

Kotitaloutta, kuvataidetta ja käsityötä (tekstiilikäsityötä ja teknistä työtä) voit jatkossa opiskella vain valinnaisaineina. Nämä oppiaineet siis päätyvät pakollisina 7. luokalla.

Musiikin opiskelu jatkuu pakollisena oppiaineena vielä 8. luokan ajan. Lisäksi voit valita musiikkia myös valinnaisaineena.

Liikunnan opiskelu jatkuu pakollisena oppiaineena vielä 8. ja 9. luokilla.

Lisäksi voit valita liikuntaa myös valinnaisaineena.

Teatteria ja draamaa voit opiskella vain valinnaisaineena.

B2-kieli jatkuu 9. luokalla. Tällöin oppilas ei valitse 9. luokalle muuta valinnaista, koska sekä syventävä valinnainen, että B2-kieli jatkuvat 9. luokalla.

Kielikylpyopetus toteutetaan 8. ja 9. luokalla kahdessa valinnaisessa aineessa, jota opiskellaan 4 vvt.

Valinnaisaineiden vaikutuksesta jatko-opintoihin

Minkään valinnaisaineen opiskelu ei ole edellytyksenä perusopetuksen jälkeisiin opintoihin. Jatko-opinnoissa voi kuitenkin olla hyötyä, jos on peruskoulussa opiskellut kyseiseen alaan liittyviä oppiaineita. Valinnaisaineen arvosana vaikuttaa **peruskoulun päättötodistuksen keskiarvoon**, ja näin ollen voi vaikuttaa myös jatkokoulutukseen pääsemiseen. Taito- ja taideaineista saa myös tärkeitä lisäpisteitä ammatilliseen koulutukseen haettaessa.

Valinnat 8.luokalle

8. luokalle valitset kolme valinnaisainetta, yhteensä kuusi oppituntia viikossa. Yksi valinnaisaine on syventävä ja tämä aine jatkuu 9. luokalla. Kaksi muuta valinnaisainetta ovat lyhyitä valinnaisaineita, eli ne kestävät 8. luokan ajan.

A2-kieltä (ranska ja saksa) opiskelevat valitsevat yhden syventävän valinnaisaineen (jatkuu 9. luokalla) sekä yhden lyhyen valinnaisaineen (vuoden kestävä lyhyt kurssi). Kielikylpyoppilaiden tulee tällöin valita ruotsinkielinen valinnaisaine lyhyeksi valinnaisaineeksi.

Huom! Voit valita vain yhden kotitalouden valinnaisen kurssin. Jos siis valitset yhdeksi valinnaisaineeksi kotitalouden, kaksi muuta valinnaisainetta tulee olla muita oppiaineita.

Kielikylpyoppilas voi valita kaksi ruotsinkielistä kotitalouden kurssia, ei siis lyhyttä suomenkielistä kotitaloutta toisen kotitalouden lisäksi.

SYVENTÄVÄ VALINNAISAINE (valitaan 1 + 1 varavalinta)

Taito- ja taideaine

- Tavoitteet ja sisällöt samat kaikille yhteisten taito- ja taideaineiden kanssa
- kaksivuotinen (jatkuu 9. luokalla)
- sulautuu päättöarvioinnissa osaksi kaikille yhteisen taito- ja taideaineen arvosanaan

A ja B-luokan syventävät

Kotitalous vKOTT

Kuvataide vKUTT

Käsityö (ts+tn) vKSTT

Musiikki vMUTT

Liikunta vLITT

Kielikylvyn, eli C-luokan syventävät (opetus ruotsin kielellä ja yhteistyössä Strömborska skolan kanssa)

Bildkonst

Musik

Gymnastik

Huslig ekonomi

Teknisk slöjd

Textilslöjd

VALINNAISET AINEET (valitaan 2 + 1 varavalinta, kielikylypyoppilas valitsee 1 + varavalinta)

Valinnaiset aineet

- yksivuotisia valintoja B2-kieltä lukuun ottamatta
- Arvioidaan jokaisessa todistuksessa omalla numerollaan
- **HUOM. A2-kielen (ranska, saksa) lukijat valitsevat vain yhden valinnaisen aineen ja kielikylypyoppilaiden tulee siis tällöin valita ruotsinkielinen valinnainen**

Tekstiilityö vKSTS

Tekninen työ vKSTN

Kotitalous vKO

Kuvataide vKU

Musiikki vMU

Liikunta vLI

Teatteri ja draama vSUKdra

B2-kieli (ranska vRANB2, saksa vSKB2)

Lisäksi Kielikylypyoppilaat valitsevat alhaalla olevista kursseista 1 + 1 varavalinta (nämä valinnaiskurssit tarjolla siis ainoastaan kielikylypyoppilaille, opetus ruotsin kielellä).

Liikunta – Gymnastik vLIRU (8C ja 9C mahdollisesti samassa ryhmässä)

Kuvataide – Bildkonst vKUR (8C ja 9C mahdollisesti samassa ryhmässä)

Kotitalous - Huslig ekonomi vKOR

8. luokan kurssikuvaukset

8 AB:N SYVENTÄVÄ VALINNAISAINE (valitaan 1 + 1 varavalinta)

KOTITALOUS vKOTT

Valinnaisessa kotitaloudessa vahvistat osaamistasi ja syvennät kiinnostustasi kotitalouden eri osa-alueilla. Opit ymmärtämään kotitalouden moniulotteisuutta ja kodissa tehtävien toimien merkitystä niin itselle ja läheisille kuin myös yhteiskunnalle ja ympäristölle. Kertaamme seitsemännellä vuosikurssilla opittuja ruuanvalmistuksen ja leivonnan taitoja, tutustumme erilaisiin ruokavalioihin, suomalaiseen ja kansainväliseen ruokakulttuuriin sekä järjestämme juhlat. Kerrytämme oman taloudenpidon taitoja ja lisäämme varmuutta muuttaa omaan kotiin. Kurssi sisältää teoriaa ja tehtäviä liittyen mm. ruuan turvallisuuteen ja vastuullisuuteen, ateriasuunnitteluun, juhlien suunnitteluun, ruokavalioihin ja -kulttuureihin sekä kotitalouden matematiikkaan.

KUVATAIDE vKUTT

Kuvataiteen syventävällä kurssilla on mahdollisuus piirtää, maalata, painaa, tehdä veistoksia, muotoilla savesta, valokuvata, tehdä pieni elokuva tai animaatio ja/tai yhdistellä eri tekniikoita. Aihepiirit muodostetaan jokaisen oppilaan omista toiveista ja ajatuksista.

KÄSITYÖ vKSTT

Kurssilla opiskellaan puoli vuotta tekstiilikäsityötä ja puoli vuotta teknistä käsityötä.

MUSIIKKI vMUTT

Kurssilla soitetaan, lauletaan, tutustutaan erilaisiin musiikkityyleihin, nautitaan musiikista! Kurssilla pääsee syventämään osaamistaan eri instrumenttien, kuten rumpujen, kitaran, kosketinsoittimen tai ukulelen soitossa. Kurssin sisältö muotoutuu tarkemmin ryhmän mielenkiinnosta ja taitotasosta riippuen.

LIIKUNTA vLITT

Syventävässä liikunnassa pyritään liikkumaan monipuolisesti ottaen ryhmän toiveet ja monimuotoisuus huomioon. Tilanteen sallimissa rajoissa pyritään tutustumaan uusiin lajeihin niin koulussa kuin koulun ulkopuolellakin. Syventävästä liikunnasta pyritään tekemään kaikille hauskaa, mielenkiintoista ja innostavaa taitotasosta riippumatta.

KIELIKYLPYOPPILAIKEN ELI 8C:N SYVENTÄVÄ VALINNAISAINE

**(yhteistyössä Strömborgska skolan kanssa, valitaan 1 + 2
varavalintaa)**

BILDKONST

Mål

Eleven tränar sin förmåga att våga vara kreativ och göra egna beslut. Eleven fördjupar och utvecklar sina konstnärliga färdigheter inom bildkonsten, både tekniskt och idémässigt, samt får en större förståelse för bildkonsten och sig själv.

Innehåll

- Vi fördjupar oss i teckning, målning, konstgrafik, skulptur och keramik, samt experimenterar och prövar på nya tekniker.
- Vi gör ett valbart projekt i slutet av vardera läsåret.
- Vi upptäcker färgens och kompositionens inverkan på bilduttrycket.
- Vi undersöker hur man kan påverka känslan av djup och rum. Som utgångspunkt för bilderna använder vi oss av iakttagelser, det undermedvetna och fantasin.

MUSIK

åk 8

- Vi spelar och sjunger så kallade ”rundansåtar”; Vi övar sång, piano, ukulele, gitarr, bas och trummor i s.k. ”Loop-låtar” (återkommande ackordföljder), där man går från instrument till instrument tills man provat på allt.
- Turvíst med föregående övar vi låtar man själv får välja. I dessa väljer man själv om man sjunger eller vilket instrument man spelar.
- Vi spela från noter; noter och/eller tabulatur för gitarr eller bas.
- Vi övar låtar inför tillställningar om det finns behov

åk 9

- Vi sjunger och spelar sånger som eleverna själva väljer. Vi uppträder med sångerna på skolans tillställningar om eleverna så vill.
- Vi lär oss att uppträda och agerar på en scen.
- Vi ordnar en elevkonsert om det finns tillräckligt många som vill
- Vi sysslar också med låtanalys i olika musikstilar.

GYMNASTIK

Mål

Du utvecklar dina färdigheter i olika idrottsgrenar och motionsformer. Du förbättrar din kondition genom att ytterligare röra på dig en gång per vecka i skolan.

Innehåll

- Du får fördjupa dina kunskaper i idrottsgrenar som du har i ordinarie skolgymnastiken samt pröva på nya idrottsformer/-grenar t.ex. tennis, lacrosse, stadskrig.
- Du har möjlighet att planera och utföra egen träning i viss mån.
- Ni i tillvalsgymnastiken får också vara med i lektionsplaneringen genom att välja idrottsgrenar.

HUSLIG EKONOMI

Mål

- Du fördjupar och utvecklar grundkunskaperna i matkunskap och matkultur, hållbart boende och hållbar konsumtion. Målet är att du ska ges förutsättningar att hantera vardagen på ett miljö- och kostnadsmedvetet sätt.
- Ett annat delmål är att du klarar av och inser nyttan med ett fungerande samarbete.

Innehåll

Åk 8

- Vi fördjupar oss och följer upp innehållet från årskurs 7.
- Vi behandlar dessutom de vanligaste dieterna samt matkulturerna från Finlands landskap och de övriga nordiska länderna.
- Kursen kan även innehålla teoretiska och praktiska inlämningsarbeten, bl.a. om finländsk matkultur.
- Vi har praktiska förhör och kortare teoretiska förhör kan förekomma

Åk 9

- I årskurs 9 satsar vi bl.a. på att tillreda mat enligt säsongen dessutom ingår matkulturer i andra religioner och länder utanför Norden.
- Ibland använder vi "leftovers", tar tillvara svinn för att träna oss i att handla ekonomiskt, ekologiskt och att klara av att laga mat utan recept.
- Kursen kan även innehålla teoretiska och praktiska inlämningsarbeten, bl.a. om en internationell matkultur.
- Vi har praktiska förhör och kortare teoretiska förhör kan förekomma.

TEKNISK SLÖJD

Mål

- Du fördjupar dina färdigheter och kunskaper i träslöjd och metallslöjd.

Innehåll

- repetition av maskin-, verktygs- och materiallära
- arbetsskydd
- olika träarbeten och metallarbeten
- teknisk ritning och planering
- enkla reparationsarbeten hemma och på fritiden

TEXTILSLÖJD

Mål

- Du fördjupar dina kunskaper och färdigheter i textilslöjd
- Du planerar och tillverkar produkter
- Du utvecklar förmågan att skapa med händerna

Innehåll

- Planera och tillverka produkter inom både sömnad och garnteknik

VALINNAISET AINEET (valitaan 2 + 1 varavalinta, kielikylypypilas valitsee 1 + 1 varavalinta)

TEKSTIILITYÖ vKSTS

Tällä kurssilla suunnitellaan, ja valmistetaan käsityötuotteita, jotka ovat juuri sinun omien toiveidesi mukaisia. Käytämme monipuolisesti materiaaleja, esim. erilaiset kankaat, kirjontalangat, villalangat, värit, kierrätysmateriaalit, unohtamatta nappeja, vetskareita, solkia, nauhoja ja kaikkea sitä ihanaa. Toteutamme työmme erilaisin tekniikoin, esim. ompelu, kirjonta, värjäys, neulonta, huovutus, virkkaus, kutominen ja tuunaus. Käsityöt tuovat iloa elämään!

TEKNINEN TYÖ vKSTN

Eri materiaalien, työtapojen ja työvälineiden avulla lisätään teknistä ymmärrystä ja kädentaitoja itse luotujen ideoiden pohjalta.

KOTITALOUS vKO

Kurssilla keskitytään ruoanvalmistuksen perustekniikoihin, leivontaan ja keittiöhygieniaan. Pohtimalla, tekemällä ja kokeilemalla opit ymmärtämään asioita, jotka vaikuttavat ruoan tai leivonnaisen onnistumiseen tai epäonnistumiseen. Kurssin painopiste on käsin tekemisessä, mutta sisältää myös teoreettista opiskelua.

KUVATAIDE vKU

Oppilas voi keskittyä itseään kiinnostavaan kuvataiteen työskentelytapaan ja aihepiiriin pidemmäksi aikaa tai kokeilla kuvataiteen monipuolisia ilmaisumuotoja laajemmin. Työskennellä voi elokuvan, animaation, valokuvauksen, arkkitehtuurin tai perinteisten kuvataiteellisten työskentelymuotojen parissa.

MUSIIKKI vMU

Kurssi keskittyy erityisesti yhteismusisointiin: soitamme eri musiikkityylien kappaleita bändisoittimia vaihdellen oppilaiden mielenkiinnon ja taitotason mukaan. Laulussa opetellaan äänenmuodostusta ja stemmalaulua. Etsitään myös koulun arjesta ja juhlista tilaisuuksia päästä esittämään harjoiteltuja kappaleita, jos sellaiseen intoa on!

LIIKUNTA vLI

Valinnaisessa liikunnassa pyritään liikkumaan monipuolisesti ottaen ryhmän toiveet ja monimuotoisuus huomioon. Tilanteen sallimissa rajoissa pyritään tutustumaan uusiin lajeihin niin koulussa kuin koulun ulkopuolellakin. Valinnaisesta liikunnasta pyritään tekemään kaikille hauskaa, mielenkiintoista ja innostavaa taitotasosta riippumatta. Mahdollisuuksien mukaan kurssille voi muotoutua tanssiryhmä. Tanssivalinnaisessa tutustutaan muun muassa eri tanssityyleihin ja tehdään somesta tuttuja tanssihaasteita. Mikäli tanssiryhmää ei pystytä muodostamaan, osallistuu oppilas kuitenkin valinnaiseen liikuntaan. Mikäli oppilas haluaa tanssiryhmään, tulee hänen ilmoittaa siitä opolle valintoja tehdessä.

TEATTERI JA DRAAMA vSUKdra

Valinnaisaineessa tehdään yhdessä erilaisia leikkimielisiä teatteri- ja draamaharjoituksia. Oppilas ei tarvitse aikaisempaa esiintymiskokemusta, vaan hyvän asenteen ja leikkimielä.

LIIKUNTA - GYMNASTIK vLIRU, 8C ja 9C mahdollisesti samassa ryhmässä (katso suomenkielinen kurssikuvaus, opetus ruotsiksi)

KUVATAIDE – BILDKONST vKUR 8C ja 9C mahdollisesti samassa ryhmässä)(katso suomenkielinen kurssikuvaus, opetus ruotsiksi)

KOTITALOUS - HUSLIG EKONOMI vKOR (katso suomenkielinen kurssikuvaus, opetus ruotsiksi)

B2-KIELI, SAKSA vSAB2 Saksa on Euroopan unionin puhutuin kieli. Sitä opiskellaan ja puhutaan ympäri maailmaa. Saksaa tarvitsevat Suomessa matkailualalla ja ulkomaankaupassa työskentelevät, esimerkiksi insinöörit, kääntäjät ja kirjeenvaihtajat sekä kansainvälisissä tehtävissä työskentelevät. Tunneilla työskennellään monipuolisin menetelmin sisältäen esim. ryhmätöitä, pelillisyyttä ja musiikkia. Nykysaksan tunnit tarjoavat kirjallisen kielitaidon ohella mm. arjen suullisia taitoja kotona ja matkoilla. Willkommen!

B2-KIELI, RANSKA vRAB2 Ranska on maailman suosituin matkailumaa, ja ranskan kieltä puhutaan kaikissa maanosissa. Se on englannin jälkeen yleisimmin opiskeltu vieras kieli maailmassa, ja virallisena kielenä monissa kansainvälisissä järjestöissä. Opit mm. tutustumisfraaseja, asioimaan ravintolassa, toimimaan vierailutilanteissa ja keskustelemaan harrastuksista. Tarjolla on tietysti myös annos ranskalaista kulttuuria.

Valinnat 9. luokalle

9. luokalla opiskelet kahta valinnaisainetta, yhteensä neljä tuntia viikossa. Toisen valinnaisaineista olet valinnut jo viime vuonna ja

9. luokalla jatkuu 8. luokalle valitsemasi syventävä valinnaisaine. Tämän valinnaisaineen tavoitteet ja sisällöt ovat samat kaikille yhteisen taito- ja taideaineen kanssa. Muistathan, että päättöarvioinnissa (9. luokan kevättodistus) et saa tästä valinnaisaineesta erillistä arvosanaa, vaan se sulautuu osaksi kaikille yhteisen taito- ja taideaineen arvosanaa. Toisen valinnaisen voit valita ao. ohjeiden mukaisesti ja se arvioidaan jokaisessa todistuksessa omalla numerollaan.

Huom! B2-kielen 8. luokalle valinneet sekä A2-kieltä opiskelevat eivät valitse valinnaista ainetta, koska nämä kielet jatkuvat 9. luokalla.

Huom! Mikäli sinulla on syventävänä (8. luokalta jatkuvana) valinnaisaineena kotitalous, täytyy valinnaiseksi aineeksi ottaa jokin muu aine. Et siis voi opiskella kahta kotitalouden valinnaista 9. luokalla. Tämä ei koske ruotsinkielisiä kursseja valitsevia (kielikylpyoppilaat).

9A- JA 9B-LUOKKA

VALINNAISET AINEET (valitaan 1 + 1 varavalinta)

Kotitalous vKO

Kuvataide vKU

Tekninen työ vKSTN

Tekstiilityö vKSTS

Liikunta vLI

Musiikki vMU

Teatteri ja draama vSUKdra

9C-LUOKKA (kielikylpyoppilaat)

VALINNAISET AINEET (valitaan 1 + 1 varavalinta)

Liikunta – Gymnastik vLIRU, 8C ja 9C mahdollisesti samassa ryhmässä (opetus ruotsiksi)

Kuvataide – Bildkonst vKUR (opetus ruotsiksi)

Kotitalous - Huslig ekonomi vKOR (katso suomenkielinen kurssikuvaus, opetus ruotsiksi)

9. luokan kurssikuvaukset

VALINNAISET AINEET (valitaan 1 + 1 varavalinta)

KOTITALOUS vKO

Kurssilla keskitytään pääasiassa leivontaan. Pääset vahvistamaan leivontataitojasi tunnilla tapahtuvan käytännön työskentelyn avulla. Kurssilla leivotaan erilaisia leivonnaisia niin kotimaasta kuin ympäri maailmaa. Kurssin edetessä leivonnaisten haastavuustaso kasvaa.

KUVATAIDE vKU

Kuvataiteen Taidekurssilla opiskellaan kuvailmaisun tekniikoita ja sisältöjä. Oppilas voi valita yhden tai useamman seuraavista työskentelytavoista ja keskittyä niihin koko vuoden ajaksi. Aiheet ja sisällöt muodostetaan oppilaiden kanssa keskustellen. 1. Elokuva ja valokuva, 2. Piirustus ja maalaus, 3. Muotoilu ja rakentelu tai 4. Animaatio ja sarjakuva.

TEKNINEN TYÖ vKSTN

Toteutetaan omien suunnitelmien mukaisia töitä, kunnostetaan kulkupelejä ja käyttöesineitä. Tavoitteena kehittää ja syventää omaa osaamista erilaisten materiaalien ja työvälineiden avulla.

TEKSTIILITYÖ vKSTS

Tällä kurssilla suunnitellaan, ja valmistetaan käsityötuotteita, jotka ovat juuri sinun omien toiveidesi mukaisia. Käytämme monipuolisesti materiaaleja esim. erilaiset kankaat, kirjontalangat, villalangat, värit, kierrätysmateriaalit, unohtamatta nappeja, vetskareita, solkia, nauhoja ja kaikkea sitä ihanaa. Toteutamme työmme erilaisin tekniikoin, esim. ompelu, kirjonta, värjäys, neulonta, huovutus, virkkaus, kutominen ja tuunaus. Käsityöt tuovat iloa elämään!

LIIKUNTA vLI

Tyttöjen valinnaisessa liikunnassa pyritään liikkumaan monipuolisesti ottaen ryhmän toiveet ja monimuotoisuus huomioon. Tilanteen sallimissa rajoissa pyritään tutustumaan uusiin lajeihin niin koulussa kuin koulun ulkopuolellakin. Valinnaisesta liikunnasta pyritään tekemään kaikille hauskaa, mielenkiintoista ja innostavaa taitotasosta riippumatta.

Poikien valinnaisessa liikunnassa pyritään liikkumaan monipuolisesti ottaen ryhmän toiveet ja monimuotoisuus huomioon. Tilanteen sallimissa rajoissa pyritään tutustumaan uusiin lajeihin niin koulussa kuin koulun ulkopuolellakin. Valinnaisesta liikunnasta pyritään tekemään kaikille hauskaa, mielenkiintoista ja innostavaa taitotasosta riippumatta.

MUSIIKKI vMU

Kurssi keskittyy erityisesti yhteismusisointiin: soitamme eri musiikkityylien kappaleita bändisoittimia vaihdellen oppilaiden mielenkiinnon ja taitotason mukaan. Laulussa opetellaan äänenmuodostusta ja stemmalaulua. Etsitään myös koulun arjesta ja juhlista tilaisuuksia päästä esittämään harjoiteltuja kappaleita, jos sellaiseen intoa on!

TEATTERI JA DRAAMA vSUKdra

Valinnaisaineessa tehdään yhdessä erilaisia leikkimielisiä teatteri- ja draamaharjoituksia. Oppilas ei tarvitse aikaisempaa esiintymiskokemusta, vaan hyvän asenteen ja leikkimielä.

LIIKUNTA - GYMNASTIK vLIRU, mahdollisesti 8C ja 9C samassa ryhmässä (katso suomenkielinen kurssikuvaus, opetus ruotsiksi)

KUVATAIDE – BILDKONST vKUR, mahdollisesti 8C ja 9C samassa ryhmässä (katso suomenkielinen kurssikuvaus, opetus ruotsiksi)

KOTITALOUS - HUSLIG EKONOMI vKOR (katso suomenkielinen kurssikuvaus, opetus ruotsiksi)